

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТРЕСКИЯ СЪВЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ФИНАНСИРАНЕТО НА ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Галина Донева Портал за обществени консултации	<p>Господин Министър,</p> <p>В качеството си на родител Ви моля да преразгледате предложението за промяна в нормативната уредба, касаеща максималният брой деца, които могат да бъдат приемани в една група в детските градини и ясли. Усилията за обхващане на по-голям брой деца в системата на предучилищното образование и за пълно обхващане на децата в задължителна предучилищна възраст категорично не трябва да са за сметка на качеството на въпросното предучилищно образование. В момента установеният максимален брой деца в група е на ръба на разумно приемливото, с оглед здравословната и ползотворна среда за децата и техните преподаватели, и увеличаването на броя деца неминуемо ще влоши качеството на тази среда както за децата, така и за преподавателите.</p> <p>Относно частта за средната посещаемост - като родител аз считам, че установяването на ниска средна посещаемост трябва да се разглежда като симптом на проблем, а не да бъде използвано като "вратичка" за нормативни стъпки, които ще влошат съответния проблем. Ниската посещаемост е индикатор на слабости в общата социална среда на децата, затова е редно да се идентифицират причините и да се потърсят решения. Вместо това от страна на повереното Ви министерство виждам единствено механично приравняване на децата с цифри и запълването на непосещаваните места с други деца.</p> <p>Относно недостигът на места в някои общини - настоявам този проблем да бъде разглеждан самостоятелно, извън рамките на общата стратегия за развитие на предучилищното образование и категорично не за сметка на предлаганите на нашите деца условия за растеж и развитие. Децата не би следвало да се третират като брой елементи, които могат механично да бъдат поместени на определена площ, само защото тази площ позволява физическото присъствие на този брой елементи. Всяко едно дете в повече изисква не само допълнителен квадратен метър пространство, то изисква внимание и грижа, които са от изключително голямо значение в тази възраст. Механичното увеличаване на броя деца в група единствено ще замаскира проблема с недостига на места, при това за сметка на нашите деца</p>	Не приема предложенията	<p>Проектът на ПМС за изменение на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование цели единствено да даде по голяма гъвкавост на местните власти при провеждането на политиката за по пълно обхващане на децата в ранна детска възраст в предучилищното образование. Правото за вземане на решение за по-висок брой деца в група не е еднолично, а е на колективния орган за управление на общината – Общинския съвет. Гаранция за осигуряване на необходимите условия за обучение и отглеждане на всяко дете са изискванията в проекта на Наредба за наличието на определени условия при вземането на решение от Общинския съвет. Наредбата за финансирането на институциите в частта ѝ за определяне на броя на децата в групите се прилага при условията на действащите</p>

		<p>и на педагозите, работещи в детските заведения. Относно влиянието на физическата среда, нивата на шума, честотата и продължителността на заниманията на открито - предполагам Вашите експерти могат да Ви предоставят пълна информация. Надявам се, че най-добрият интерес на децата е Ваш приоритет и той ще надделее над желанието за намиране на временно решение на проблема с недостига на места в някои общини.</p>	
2.	<p>анонимен Портал за обществени консултации</p>	<p>Господин Министър, Усилията за обхващане на по-голям брой деца в системата на предучилищното образование, категорично не трябва да са за сметка на качеството на предучилищното образование! В момента установеният максимален брой деца по Админ С е 23 в група и е в границите на приемливото, с оглед здравословната и ползотворна среда за децата и педагози! С увеличаването на броя деца несъмнено ще влоши качеството на тази среда, както за децата, така и за педагогическите специалисти! Колкото до показател " средна месечна посещаемост " - като учител, аз считам, че трябва да се идентифицират причините и да се потърсят решения. Завишаването на броя деца в група единствено ще замаскира проблема с недостига на места в някои общини, при това за сметка на децата и на педагозите, работещи в съответните общински детски заведения. Като учител, разчитам, че Ваш приоритет са децата, и този приоритет ще бъде водещ при решението на проблема с недостига на места в детските градини в някои общини! Количество за сметка на качеството - абсолютно неприемливо за българското предучилищно образование.</p>	<p>наредби на министъра на здравеопазването, регламентиращи здравните изисквания към детските градини и яслените групи в тях. Прилагането на предложената промяна в Наредбата за финансирането на институциите може да се осъществи, само ако не се нарушават минималните изисквания към факторите на средата, което означава, че решението на общинският съвет само по себе си не може да ги игнорира и да се прилага автоматично към всички детски градини в общината. Увеличението на броя на записаните деца няма да може да се осъществи и в случаите, когато средната месечна посещаемост е над 18 деца, още повече че това изискване се прилага поотделно за всяка една група в детските градини. Общинският съвет може да откаже вземането на подобно решение в случаите, когато средната месечна посещаемост е изчислена в нарушение на изискванията на Наредбата за финансирането, включително и в случаите, когато включва гратисен период за записване на новоприети деца. В съответствие с изложеното, считаме че прилагането на</p>
3.	<p>С. Стефанова Портал за обществени консултации</p>	<p>Г-н министър, В качеството ми на родител бих искала да изразя категорично несъгласие относно промените в наредбата, касаещи увеличението на броя деца от 25 на 28 в градинските групи. Освен това бих искала да Ви попитам няколко неща: Възлагали ли сте да бъде направена оценка от специалисти по следните критерии, преди да пристъпите към мярка за увеличени на броя деца? Шум – има ли нормативна уредба, която да казва, какви са максимално допустимите нива на шум в стаята на децата от предучилищна възраст и има ли направени проверки и констатации? Ако да, в кой период на годината са направени, защото виждаме, че Столична община си позволява да измерва средна месечна посещаемост в градините и яслите, точно в месеците, когато това не е разрешено (декември, януари), с цел да манипулира данните. Относно шумът бих искала да споделя, че в групата на дъщеря ми, с редовно посещение на над 20 деца, често пъти взимам детето си изнервено и</p>	

		<p>с алогично поведение. Когато споделих с учителите за промените в поведението ѝ, тяхното обяснение е: прекомерно високите нива на шум.</p> <p>Психологическо и емоционално развитие на децата: Повечето оценки на психолози са, че в групи над 12 -15 деца не може да се провеждат ефективни занимания и обучения на децата, както и че поведението на децата помежду им се мултиплицира. Сиреч, много лесно агресивното поведение на едно дете се мултиплицира и в някой от останалите деца. Неслучайно в страните от Западна Европа детските групи са с такъв брой, да не кажа и по-малък и с повече учители.</p> <p>Не на последно място имам предложение към Вас, да не работите в самостоятелен кабинет на тишина и спокойствие. Кооперирайте се да работите в една стая с подчинените си. Може би тогава ще разберете истински проблема с натъпкването на малки деца в една стая, който от есента до първа пролет не излизат навън и трудността на възпитатели и учители да осигурят здравословна среда за отглеждането им. Надявам се на истинска грижа за децата от Ваша страна, а не на замаскиране на очевидни проблеми с приема на деца в ясли и градини.</p>		<p>предложеното изменение при спазването на въведените изисквания само по себе си не може да бъде фактор за масово записване на деца в детските градини.</p>
4.	<p>Валя Иванова Портал за обществени консултации</p>	<p>Уважаеми министър Вълчев,</p> <p>Не намирам логика в последното Ви предложение за увеличаване броя на деца в група в детски градини. В предходните две изменения на същата наредба в обобщените резултати от общественото обсъждане след подобни предложения се четеше: Недостигът на места не може да бъде мотив за увеличаване броя на деца в група. Няколко месеца по-късно недостигът на места в по-големи градове от страната, и не само, е Ваш мотив. Това свидетелства, че предложението Ви е плод на натиск от общински ръководства в градове, в които липсва воля за решаване му, поради което са го превърнали в хроничен.</p> <p>Максималният брой деца 25 в група не е изненада за тези общини, дошла с Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, за да се налага отлагане на изпълнението на Наредбата. Максимален брой 25 деца в група е от 20 и повече години.</p> <p>Наличният сграден фонд от детски заведения навсякъде в страната отговаря на изискване минимум 100 кв.м. за помещение на група, не по-малко от 4 кв.м. на дете. Условия за повече деца в група никъде няма. Не допускам, че за министър на образованието това е новина. Убедена съм също, че за министър на образованието не е новина, че проблем с недостиг на места се решава единствено и само чрез строителство на нови детски градини. На фона на повсеместният недостиг на места в по-големи населени места строителството на нови такива за последните години е незначително, което свидетелства за липса на ясна политика и воля в съответните общински</p>		

ръководства за такова. И как да има? До миналата година включително и в публичното пространство отричаха, че имат проблем с местатата в детски заведения. И това не е новина за вас, господин министър. В разрез с всякави нормативни и поднормативни документи в образованието, включително и на МЗ, под натиск на Общински съвети и дирекции Образование в общини, с мълчаливото съгласие на РУО (През изтеклата 2018/2019 уч. година и с писмено такова на зам. министър Т. Михайлова!) препълваха и ще продължават да препълват съществуващите групи с 35 и повече деца. И това не е новина за Вас, министър Вълчев.

ЗПУО възлага на всички общини в страната осигуряване на условия за качествена грижа и качествено предучилищно образование, а на педагогическите специалисти – качествено образование. Увеличаване броя на деца в група несъмнено ще влоши както качеството на грижата за деца в яслена възраст, така и качеството на възпитанието, обучението и социализацията на деца, обхванати в детските градини.

Уважаеми министър Вълчев,

Оставам в очакване, че ще преразгледате предложението си и ще го оттеглите. Оставам с очакване, че няма да толерирате повече дългогодишното бездействие на общински ръководства в образованието, с което и неглежират физическото и психическото здраве на деца и специалисти в детските заведения. Настоявам да не допуснете в 21 век под натиск от когото и да било връщане на предучилищното образование в РБългария във времето назад на забавачката, т.е. на колективното отглеждане на деца.

Проблем с недостиг на места се решава само и единствено със строителство на нови детски градини.

В допълнение: Крайно време е МОН да публикува за обществено обсъждане наредба по стандарт 12 от ЗПУО за физическа среда и информационно и библиотечно осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие. Недопустимо е почти 3 години след влизането в сила на Закона за предучилищно и училищно образование все още да е недооплектован.

Изразеното от мен становище на страницата на Портала за обществено обсъждане към МС е допълнение към тезите, изложени в петиция https://www.peticia.com/226016?u=1435049&s=59382494&utm_source=fb_share&fbclid=IwAR0s8utE1_Ydz_vMZ4IrzoFMEa8IzRjYtHFhyXJ7pFQERLxiXQfNwIQQBA4), които определям като обосновани и съм подписала.

5. **Мариан Тодоров**
Портал за обществени
консултации

Уважаеми г-н Министър,
В началото бих искал да уточня че изразявам позицията си, в качеството си на родител на дете преминало през общинска детска ясла, което в момента

посещава общинска детска градина в гр. София. Също така очакваме второто си дете, което ще тръгне по същия път. Надявам се крайният резултат от настоящата обществена консултация да бъде решение основано на отговорното отношение към нашите деца, а не към „решаването“ на проблеми чрез илюзионистки хватки. Защото, както и да Ви звучи, от развитието на децата ни днес, зависи бъдещето ни утре. Именно затова началното образование (а и не само) е най-вече социална политика. И съответно, от финансова гледна точка графата с минусите е по-голяма от тази с плюсовете. Но в държавите с интелигентно управление това се счита за инвестиция, а не за загуба. Затова би следвало и ние, като доказано интелигентна нация, да не вървим в посока да търсим начин за зануляване на баланса, а да потърсим средствата нужни за да осигурим нормалното развитие на децата си. А нормалното развитие няма как да се случи в една ненормална среда. Днешната среда в общинските детски ясли и градини в София е отвъд границата на нормалното, и дефиницията за тях в нередки случаи би следвало да е зверилник, а не образователно заведение. Все още при достатъчни усилия от страна на семейството и извънредни усилия от страна на персонала, е възможно компенсирането на „ненормалността“ на средата. Но е възможно, не е гарантирано. Немалка част от родителите нямат този капацитет. Немалка част от персонала в детските градини няма капацитета, или желанието, да вложи извънредни усилия. И отново казвам – това е най-вече социална политика, при която държавата/обществото компенсира недостига на индивида в интерес на общото благо. Надявам се че не Ви звучи наивно. И това е днес. Предложеното увеличение на броя на децата в една група със сигурност би довело до преминаване на границата на необратимост, след която компенсирането на текущата „ненормалност“ на средата не би могло да бъде компенсирано с каквито и да е било усилия. Говоря най-вече за психическата стабилност и нивото на агресия у децата и персонала в детските градини. А защо да не говорим и за останалите здравни аспекти. Каква е разликата във вероятността от заболяване от настинка, вирус или грип в една група от 12 деца, и една група от 28 деца? А дали това не е една от причините за „ниската“ средна посещаемост? Която пък средна посещаемост е един от основните доводи за оправдаване на увеличението на броя децата в една група. А кое е по-важно – да имаме ниска средна посещаемост, или да имаме здрави деца? И ако дотук не съм се изразил ясно, ето мнението ми накратко. Аз съм твърдо ПРОТИВ завишаването на максимално определения брой деца в групите на целодневните и полудневните детски градини. Дори напротив – аз съм твърдо ЗА намаляването на максимално определения брой деца в групите на целодневните и полудневните детски градини. И да, съзнавам напълно ясно

		<p>че това ще изисква повече средства, и съм готов да плащам по-високи данъци и по-високи такси, с цел осигуряването на повече средства за тази сфера. Защото това е инвестиция в нашите деца (не само моите). И би следвало и Вие които сте избрали сами, и сте избрани от нас, да управлявате обществените системи, да съзнаете кои са приоритетите на обществото и да осигурите осъществяването им. И за да се улесните в съзнаването – вслушайте се и обмислете мнението на обществото. А също и това на специалистите, чието битие не зависи от мнението което изразяват. Вярвам че разбирате какво имам предвид.</p>		
6.	<p>А. Танева Портал за обществени консултации</p>	<p>Искам да изразя мнението си относно предложението за промяна в нормативната уредба, касаеща максималният брой деца, които могат да бъдат приемани в една група в детските градини и ясли. Твърдо съм против увеличаване на максималният брой деца, които могат да бъдат приемани в една група в детските градини и ясли. Това е против интересите на децата, а работата на педагозите ще стане непосилна за изпълнение! Постоянно се говори за агресията при децата. Подобно натоварване в групите ще доведе до още по-голяма агресия и допълнителни проблеми дори и у деца, които по-принцип са по-спокойни! Апелирам да има по-голям контрол относно броя на децата в групите. По наредба трябва да са 24 деца в градинските групи и 18 в яслените. Това обаче масово не се спазва и се погазват правата на децата!</p>		
7.	<p>анонимен Портал за обществени консултации</p>	<p>Уважаеми господин Министър, Ние, учителите и родителите настояваме за оттегляне на проекта за промяна на Наредбата за финасиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с Постановление №219 на МОН, защото в този вид противоречи на ЗПУО и другите му прилежащи наредби, касаещи организацията и качеството на предучилищното образование! В момента установеният максимален брой деца по електронната система Админ С е 23 в група за детската градина и 18 за детска ясла и е в границите на приемливото, с оглед здравословната и ползотворна среда за физическото и психическото здраве на деца и педагози! Усилията за обхващане на по-голям брой деца в системата на предучилищното образование, категорично не трябва да са за сметка на качеството на предучилищното образование! Категорично сме на мнение, че увеличаване на броя деца несъмнено ще влоши качеството на образователната и здравословна среда, на първо място за децата, и не на последно на възможността на педагогическите специалисти да отговарят на изискванията за качествено предучилищно</p>		

образование.

Имаме всички основания да твърдим, че предоставените Ви от Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) данни за реалната средна посещаемост са некоректно подадени. Възможна е средна месечна посещаемост 60% и 70 % от списъчния състав на приетите деца единствено при постъпване на новоприетите деца в яслени групи и по време на карантина, вследствие на инфекциозни заболявания. Самите общински съвети са дали гратисен период от 60 дни за постъпване на новоприетите деца. Справка – Наредбата на СОС. Не се спазват от дирекции Образование в общинските съвети в по-големите градове в страната и разписаните разпоредби в Наредбата за финансиране на институциите в частта, която указва, че във времето, обявени от Вас, г-н министър, за ваканции през учебно време и на карантина в група, средна месечна посещаемост не се изчислява. Спестена Ви е информацията, че по време на ваканции детските градини влизат в режим на смесени групи, в които посещаемостта значително надвишава определения максимален брой деца в група. Предвид гореизброеното настояваме да оттеглите предложението си за промяна в Наредба за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование в частта завишаване максималния брой на деца в група, както и да преразгледате приетото вече увеличаване максималния брой на децата в яслени групи.

Показател" средна месечна посещаемост "трябва да служи единствено като индикатор за търсене на причини за отсъствия на децата и като мярка за недопускане на отпадането им от системата на предучилищното и училищното образование, след което да се търсят решения. Завишаването на броя деца в група единствено ще замаскира проблема с недостига на места в някои общини, при това за сметка на децата и на педагозите, работещи в съответните общински детски заведения. Ще отложи решаването му за много години напред.

Ние, учителите и родителите сме убедени, че Ваш приоритет са децата, и този приоритет ще бъде водещ при решението на проблема с недостига на места в детските градини в някои общини. В някои общини този недостиг е хроничен от дълго време и не е в резултат на посочения в наредбата за финансиране на институции максимален брой деца в група в яслена и предучилищна възраст, а поради липсата на политики много във времето назад за решаването му. Родители и учители сме убедени в разбирането си, че физическото и психическото здраве на децата и работещите в детските ясли и детски градини е важно толкова, колкото и обхвата на децата в задължителното предучилищно образование.

Количество за сметка на качеството - абсолютно неприемливо за

		<p>българското предучилищно образование! Тази позиция е подкрепена от 2286 гласа на родители и учители и ние всички вярваме, че Вие, господин Министър, ще вземете най-доброто решение в името на децата!</p>		
8.	<p>Ирена Иванова по електронна поща</p>	<p>Уважаеми господин Министър, Ние, учителите и родителите настояваме за оттегляне на проекта за промяна на Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с Постановление №219 на МОН, защото в този вид противоречи на ЗПУО и другите му прилежащи наредби, касаещи организацията и качеството на предучилищното образование! В момента установеният максимален брой деца по електронната система Админ С е 23 в група за детската градина и 18 за детска ясла и е в границите на приемливото, с оглед здравословната и ползотворна среда за физическото и психическото здраве на деца и педагози! Усилията за обхващане на по-голям брой деца в системата на предучилищното образование, категорично не трябва да са за сметка на качеството на предучилищното образование! Категорично сме на мнение, че увеличаване на броя деца несъмнено ще влоши качеството на образователната и здравословна среда, на първо място за децата, и не на последно на възможността на педагогическите специалисти да отговарят на изискванията за качествено предучилищно образование. Имаме всички основания да твърдим, че предоставените Ви от Националното сдружение на общините в Република България(НСОРБ) данни за реалната средна посещаемост са некоректно подадени. Възможна е средна месечна посещаемост 60% и 70 % от списъчния състав на приетите деца единствено при постъпване на новоприетите деца в яслени групи и по време на карантина, вследствие на инфекциозни заболявания. Самите общински съвети са дали гратисен период от 60 дни за постъпване на новоприетите деца. Справка – Наредбата на СОС. Не се спазват от дирекции Образование в общинските съвети в по-големите градове в страната и разписаните разпоредби в Наредбата за финансиране на институциите в частта, която указва, че във времето, обявени от Вас, г-н министър, за ваканции през учебно време и на карантина в група, средна месечна посещаемост не се изчислява. Спестена Ви е информацията, че по време на ваканции детските градини влизат в режим на смесени групи, в които посещаемостта значително</p>		

		<p>надвишава определения максимален брой деца в група. Предвид гореизброеното настояваме да оттеглите предложението си за промяна в Наредба за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование в частта завишаване максималния брой на деца в група, както и да преразгледате приетото вече увеличаване максималния брой на децата в яслени групи.</p> <p>Показател" средна месечна посещаемост "трябва да служи единствено като индикатор за търсене на причини за отсъствия на децата и като мярка за недопускане на отпадането им от системата на предучилищното и училищното образование, след което да се търсят решения.</p> <p>Завишаването на броя деца в група единствено ще замаскира проблема с недостига на места в някои общини, при това за сметка на децата и на педагозите, работещи в съответните общински детски заведения. Ще отложи решаването му за много години напред.</p> <p>Ние, учителите и родителите сме убедени, че Ваш приоритет са децата, и този приоритет ще бъде водещ при решението на проблема с недостига на места в детските градини в някои общини. В някои общини този недостиг е хроничен от дълго време и не е в резултат на посочения в наредбата за финансиране на институции максимален брой деца в група в яслена и предучилищна възраст, а поради липсата на политики много във времето назад за решаването му. Родители и учители сме убедени в разбирането си, че физическото и психическото здраве на децата и работещите в детските ясли и детски градини е важно толкова, колкото и обхвата на децата в задължителното предучилищно образование. Количество за сметка на качеството - абсолютно неприемливо за българското предучилищно образование!</p> <p>Този текст е подкрепен от 2286 учители и родители, чрез петиция - линк към, която е качен на портала за обществено обсъждане!</p>		
9.	<p>анонимен Портал за обществени консултации</p>	<p>Моля в наредбата за финансиране на институциите да бъде заложен праг на децата в една група. Независимо от помещението, неговата големина, модернизация, специалисти и т.н. в една група или клас максималният брой деца или ученици да не бъде повече от 18.</p> <p>Това е необходимо, за да има що годе качествен образователен и възпитателен процес, а също така и за запазване на тяхното физическо и психическо здраве.</p>		
10.	<p>Людмила Стаменова Портал за обществени консултации</p>	<p>Уважаеми г-н Министър,</p> <p>Като родител на дете, което в момента кандидатства за детска градина Ви призовавам да не приемате "Проект на Постановление за изменение</p>		

		<p>на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование" в предложението в предвид критичното положение с липса на места, нормативното увеличение на максималния брой деца в група ще доведе само до замаскиране на проблема, непривлекателна работна среда за учителите и неефективно обучение на децата. Проблемът с недостига може да се реши само и единствено с осигуряване на места в НОВИ градини и ясли, а не за сметка на учители, помощник-възпитатели, родители и деца. Мотивите за средната посещаемост не са адекватни на реалността, тъй като се отнасят само и единствено до зимния сезон, както и посещаемостта варира в различни групи, заведения и възрасти. Дори в яслена възраст да е ниска, впоследствие се увеличава. А увеличение на броя деца би довело до поредните препълнени групи.</p> <p>Съгласна съм, че е необходимо да съществува опцията за допълнителни до 2 бройки, но това по никакъв начин не бива да се допусне да бъде нормативът, а само единични изключения.</p> <p>Вярвам, че ще послушате здравия разум и няма да допуснете нормативно увеличение на максимално допустимия брой деца в градинска група.</p>		
11.	<p>Яна Николова Портал за обществени консултации</p>	<p>Господин Министър,</p> <p>1. Искам да припомня мотивите на МОН за отхвърляне на предложението на Столична община по повод общественото обсъждане на "Проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет" в периода 22.01.2018 – 22.02.2019 г. , свързани с промени в Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>В документ наречен Справка за отразяване на предложенията и становищата (http://www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=12657) под предложението № 6 е написано:</p> <p>Организация/потребител: Столична община по електронна поща, в деловодство на МОН</p> <p>Бележки и предложения: Предлагаме следните изменения и допълнения в Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование:</p> <p>1. В основният текст на чл.57 да се заличат думите „с изключение на броя на децата в яслени групи“</p> <p>2. Да се създаде ал. 2 със следното съдържание:</p> <p>„Ал. 2: За общините с недостиг на свободни места в детските градини,</p>		

броят на децата в групите може да бъде завишен над определения по ал. 1, с до 5 деца в група, по решение на общинския съвет и при условие че са спазени изискванията на Наредба № 3 от 5 февруари 2007 г. за здравните изисквания към Недостигът на свободни места се установява чрез наличието на единна информационна система за прием на деца в детски градини.“

Мотиви: Максималният брой на децата и учениците в групите и паралелките е съобразен с изискванията към средата, в която те се обучават и с възможностите за провеждане на ефективен учебновъзпитателен процес. Недостигът на свободни места не може да бъде налаган като самостоятелен или допълнителен критерий за детските градини.

В същия документ под предложение № 7 е написано:

Организация/потребител: Сдружение на директорите в средното образование в Република България в деловодство на МОН

Бележки и предложения: В Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование:

1. В чл. 57 цифрата „2“ да се замени с „3“;

2. В Приложение № 7 към чл. 53 нормативът за максималния брой на децата в група да се промени както следва: 25 за целодневни и полудневни групи и 21 за яслени групи.

Мотиви: Мотивът за предложената промяна е че „ниската средна посещаемост в първите и вторите групи под нормативно определените 12 деца, тъй като децата отсъстват по-често може да доведе до разформироване на групата“. Разформироването на групите не е задължително, като случаите на масово отсъствие на децата - времето на епидемичен взрив и грипна епидемия в детската градина не се взимат предвид при изчисление на средната месечна посещаемост И двете предложения не се приемат.

Практика е в детските градини на големите градове да се записват по повече от 30 деца в фръпа . Това е видно и от справка с разчетите на база брой деца по ДОС Детски градини, които са част от ЗДБРБ и се публикуват на сайта на МОН всяка година. Приемането на тези промени само ще узакони съществуващата практика, която вече повече от 10 години не решава проблема с недостига на места в яслите и детските градини. Решенията трябва да се търсят другаде, това доказано НЕ РАБОТИ.

Предлагам МОН да оттегли всички предлагани промени в чл. 57а на

Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, като използва същите мотиви, които е използвало да отхвърли предложенията за промени по този чл. 57 в същата наредба преди една година.

2. В Частичната оценка на въздействието аргументирате нуждата от увеличаване на броя на децата в група с липсата на „нормативна възможност за по-голяма гъвкавост и обхващане на максимален брой деца, чиито родители желаят те да посещават детска градина.“

Липсата на нормативна възможност не попречи т.нар. гъвкавост да се практикува повече от 10 години, видно и от разчетите по ЗДБРБ публикувани на сайта на МОН всяка година.

Подобен подход, даващ възможности за гъвкавост би бил премахването в Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование чл. 190, ал. 1 изискване частните училища и детски градини да осигуряват възможност за прием на деца, които да се обучават безплатно. Понятието „изявени дарби“ е трудно относимо към децата в яслена и градинска възраст. То трудно може да се дефинира, така че да послужи да подобор с ясно определени критерии. Децата с СОП, както и всички останали деца, посещаващи частна градина или училище има разходи, които са извън т.нар „образователни услуги“, като например разходи за сграден фонд, ток, вода, отопление и т.н. Ако тези разходи не се поемат от родителите/спонсорите на тези деца, което е смисъла те да се обучават безплатно, то те трябва да бъдат поети от някой друг. Така излиза, че една частна детска градина или училище трябва или да се лиши от 20% от приходите си за издръжка или да преразпредели тези разходи върху останалите 80% от децата, което реално за тези семейства означава 20% увеличение на таксите. Съществуването на такова ограничение нарушава основни икономически принципи и ограничава възможността парите, които държавата е поела ангажимент да започне да осигурява 5 години (скоро 4 години) след раждане на детето да го последват в образователната институция, която са избрали неговите родители. По мои изчисления около 24% от децата в предучилищна възраст, родени в София не получават държавно финансиране за тяхното образование или не посещават предучилищна група. Освен това повечето частни училища имат политика да отпускат стипендии или да приемат деца, които не заплащат такси или я заплащат частично.

Друг аргумент в полза на намаляване на ограниченията към частните

		<p>образователни институции е желанието на МОН да постигне цели, разписани в стратегии и програми приключващи 2020. Това предполага търсене на спешно и работещо решение, което също може да дойде от частния сектор.</p> <p>Това далеч не представлява изчерпателно описание на всички възможности осигуряващи гъвкав подход към ВСИЧКИ деца на Република България. Попитайте и тези които се грижат за децата ни въпреки липсата на държавно финансиране.</p> <p>Предлагам МОН да оттегли всички предлагани промени в чл. 57а на Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование и предложи промени, които ще ангажират частния бизнес в търсене на добри и качествени решения.</p>		
12.	<p>анонимен Портал за обществени консултации</p>	<p>Текстът „С предложените изменения в Наредбата за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя възможност на общинските съвети, в общините с недостиг на места в детските градини, за завишаване на максимално определения брой деца в групите на целодневните и полудневните детски градини, в случай че са изпълнени едновременно следните условия: налице е недостиг на места в детските градини, средната месечна посещаемост на децата за три последователни месеци не е по-малка от 18 и са спазени здравните изисквания към детските градини, регламентирани с акт на министъра на здравеопазването.” Да отпадне от Проекта за постановление, защото:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Е в противоречие на ЗПУО, Чл. 60. (1) Броят на групите и броят на децата в група в държавните и общинските детски градини се определят от директора на детската градина след съгласуване с педагогическия съвет в съответствие с държавния образователен стандарт за финансирането на институциите и с държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие. 2. Ще доведе до невъзможност на детските градини да отговорят на очакванията, заложи в друг член от същия закон: Чл. 24. (1) Детската градина е институция в системата на предучилищното и училищното образование, в която се отглеждат, възпитават, социализират и обучават деца от тригодишна възраст до постъпването им в I клас в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование. 		

		<p>3. При недокоплектован ЗПУО с наредба по стандарт 12 за физическа среда и информационно и библиотечно осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие. промена в наредба за финансиране на институциите в системата, в частта максимален брой деца са недопустими под натиск и некоректно подадени данни от НСОРБ за средна месечна посещаемост, съответно от тях подадени такива и към НСИ. „...по данни на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) в преобладаващата част от годината реалната посещаемост на децата е между 60% и 70% от списъчния им брой”. Самите общини в Наредбите си за прием дават гратисен период за постъпване на новоприети деца. През този гратисен период детето вече е в списъчния състав на група, въз основа на който се изчислява средна месечна посещаемост.</p>		
13.	<p>Национална мрежа за децата, Пламена Николова Портал за обществени консултации</p>	<p>Национална мрежа за децата подкрепя разработване на различни мерки за обхващане на децата във форми за предучилищна образователна подготовка. Създаването на повече и гъвкави услуги за образование и грижа за децата в периода до постъпване в първи клас е важно и за децата, и за родителите. Такава политика гарантира правото на всяко дете на достъп до форми за образование и грижа и е подкрепа за родителите за съвместяване на личния и професионалния живот. Национална мрежа за децата винаги е заставала и зад позицията, че родителите трябва да имат право на избор къде и в каква форма да се включат децата им. Според нас, регламентирането на различни услуги дава възможност да се посрещнат различните нужди на различните деца. По тази причина Национална мрежа за децата неведнъж е изказвала своята подкрепа към усилията на държавата да разшири възможностите за достъп на децата и родителите до услуги за ранно детско образование и грижа, каквито са детските ясли и детските градини. Ефективността на тези услуги обаче би могла да бъде гарантирана не само чрез механично обхващане на децата в държавните и общински детски ясли, градини и училища, а чрез осигуряване на достатъчно като обем и качество услуги, физическа среда, човешки и финансови ресурси. Водени от принципите за защита на най-добрия интерес на детето, но и в стремежа си да подкрепяме развитието на успешни политики в образованието и грижата за деца и подкрепата на семейства, се</p>		

противопоставяме на предложението за поредно повишаване на броя на децата в група в детските градини. Тази мярка би могла единствено да влоши качеството на услугите и да повиши риска от отпадане от задължителните форми на образование и да понижи обхвата в незадължителните такива.

Това показват и данните от последните 5 години – нетният коефициент на записване в детските градини (възрастова група 3-6 г.) се е понижил драстично от 83.6% през 2013/2014 учебна година до 78.4% през 2017/2018 г. За същия период броят на детските градини в цялата страна е намалял с 217, докато местата на 100 деца за столицата София, градът с най-голям недостиг, са се увеличи едва с 5 – от 87 през 2013/2014 г. до 92 през 2017/2018 г., като за останалите големи градове увеличението е средно с 8 места.

На фона на задълбочаващата се криза с недостиг на места в детските градини и особено яслените групи става ясно, че този недостиг не е предизвикан от увеличаване на броя на децата, а от засилените вътрешни миграции, затварянето на множество детски заведения и бавния темп на разкриване на нови места, както и на липсата на развитие и реформа в нормативната уредба, която да позволи узаконяване на алтернативните форми на грижа и образование и по-гъвкаво приспособяване на вече съществуващи сгради и помещения за общински детски градини.

Политиката на Министерство на образованието и науката и общините да увеличат броя на децата в групите въз основа на средномесечното посещение излага на риск от неравномерно запълване и препълване на групите в различните детски градини и различните райони. Средномесечното посещение не може да бъде ясен показател за увеличение на броя на децата в групите, тъй като това поставя в особено неблагоприятно положение децата от уязвими групи, които в някакъв период от време изискват повече индивидуално внимание и грижа. Средномесечното посещение не е константа през цялата година. Ако голям брой деца не ходят на детска градина за определени седмици или месеци и междуременно бъдат приети още деца, при връщане на всички деца в края на зимния сезон, груповата динамика нараства силно. Така се утежнява сериозно проблемът с прекалено големия брой деца в

група спрямо недостатъчния брой възрастни, липсата на адекватно физическо пространство, индивидуална грижа и внимание, рисковете от инциденти. В този смисъл е важно да се анализира къде и кога се наблюдава такава динамика в посещението на децата в детски градини и своевременно да се изградят нови детски градини, да се разкриват групи и алтернативни форми, да се увеличава учителския и помощен персонал. Друг много сериозен пробел е, че различните възрастови групи се третират еднакво, въпреки голямата разлика в подхода, нуждите, уменията на децата на 3г и децата на 6г. Същото се отнася и до яслите.

Огромна проблем е, че в България все още не се следи и взема предвид съотношението на броя възрастни към броя деца по години, като по този начин се допуска един и същи недостатъчен брой възрастни да се грижат за деца под 3 и дори под 2 години, както и за над 30 деца в група. Подобни коефициенти и съотношения не съществуват на други места в Европейския съюз, както показва докладът на Европейската комисия, Евростат и Евридика Key data on early childhood education and care от 2014 г1.

Дори в страни, в които се допуска голям брой на деца в една група, това е съобразено с пропорционалното увеличаване и на броя възрастни, грижещи се за тях. Поради липсата на стандарт за физическа среда, липсва яснота за физическото пространство, в което могат да играят, учат и спят определен брой деца и дали съответно то е гарантирано във всяка детска градина. В същото време се забравя напълно и приема на деца със специални потребности и хронични заболявания, които освен, че увеличават общия брой на децата в група, се нуждаят от специализирана грижа и условия. Такива не могат да бъдат осигурени в прекалено големи групи и с малцина специалисти и помощен персонал.

На фона на всички тези обстоятелства, желанието на Министерство на образованието да реши проблема с недостига на места в детските градини в някои общини и да осигури изкуствено минималните условия за постигане на заложените цели в Националната стратегия за учене през целия живот (2014-2020) и Плана за 2018 – 2020 година за изпълнение на

Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 - 2020)) за повишаване дела на обхванатите в предучилищното образование деца на възраст от 4 г. до постъпване в първи клас на 90% през 2020 г. и задължително обхващане на 4-годишните в предучилищно образование изглежда обречено на провал. Подобно увеличаване на местата в детските градини без обезпечаване на всички останали необходими условия за нормалното им функциониране ще доведе до още по-голямо влошаване на качеството на услугата, демотивация на учителите и персонала и отпадане на деца, особено от уязвими райони и живеещи в отдалечени от детски градини населени места.

С оглед на гореизложеното, смятаме че институциите, и преди всичко МОН, трябва да се фокусират върху създаването на възможности за предоставяне на различни услуги за ранно образование и грижа за децата. Това би довело и до решаване на редица проблеми, които в момента пречат на качеството на услугата, като големия брой деца в групите, липсата на достатъчно пространство за децата, невъзможност да се посрещнат индивидуалните нужди на детето. Особено внимание следва да се обърне на изискването за изграждане на адекватна на психо-физиологичното развитие на децата образователна среда, независимо от мястото, където ще се провежда предучилищната подготовка. Това включва: подходяща материална база, адекватни образователни технологии, методология на обучението и квалификация на персонала. В световния опит съществуват различни модели за целева подкрепа на семейства в риск, под формата на ваучери или чекове, които да улеснят и подкрепят обезпечаването на ранното и предучилищно образование и да осигурят условия за устойчивост на включващите процеси, като така гарантират, че децата ще получат най-добрата основа за продължаване и оставане в задължителното основно и средно образование.

Ние разбираме желанието на държавата да приобщи децата от най-ранна детска възраст. В същото време реформите в ранната детска грижа и образование трябва да следват логиката на задълбочено проучване, пилотиране на проекти на ниво общини с различни специфики, анализ на резултатите и предприемане на мерки според конкретните нужди на

		<p>децата и семействата в дадена община. Добри примери вече съществуват и те показват достатъчно ясно, че невинаги прилагането на централизиран и унифициран подход е най-доброто решение. Даването на възможност за утвърждаване на разнообразни форми на ранна грижа води само до подбръване на общата удовлетвореност на родителите и е път за въвеждане на иновативни подходи и практики. Така държавните и общински детски градини и ясли стават по-достъпни за децата от рискови групи и се компенсират частично недостигът на места в тях. Съществуването на универсални услуги и свобода на избора, съчетано с насочена подкрепа към семействата, които не могат изцяло да посрещнат нуждите на децата си, ще създадат достатъчно балансирана система и възможност за развитие с оглед на най-добрия интерес на детето</p>		
14.	анонимен Портал за обществени консултации	<p>Усъвършенстван е и редът за определяне на броя на учениците в паралелките в случаите на записване и на преместване на ученици от едно училище в друго.</p> <p>Може ли да се усъвършенства и редът за разпределение на средствата. От години се води статистика, за какво се разразходват средствата в отделните институции в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>Може ли да ни предоставите анализ на данните.</p> <p>Моля да ни предоставите различни модели за финансиране на заплащането на учителите и педагогическите работници в системата на предучилищното и училищното образование.</p> <p>Възможно ли е да ни предоставите различни модели за разпределение на разходите (между родители, община, област, министерства, държава, ЕС) и да обосновете причините, поради които сте се спряли на сегашния модел. Какви са били моделите в миналото и поради какви причини се е наложила промяната?</p>	Не се приема	Не е предмет на обществените консултации
	НИККИОС Васил Николов по електронна поща (получено след крайния срок)	<p>Предлагаме да се изработи стандарт, в който съотношението учител - деца да е 1 към максимум 12. Следователно във всяка група, където има над 12 деца задължително да бъде назначен и втори педагог.</p> <p>Няма общодостъпни данни за средната месечна посещаемост по общини. Имаме десетки сигнали, че тази СМП не се отчита коректно и включва ваканции, епидемичен взрив и грипна епидемия. Дори и да пада на места, в подготвителните групи клони към 100%. И сега има групи с по 35 и повече деца, при все че стандартът е до 25!</p> <p>В предварителната оценка на въздействието няма данни колко градини имат нужната квадратура според изискването на Министерство на</p>	Не приема предложението	Мотивите са същите като по т. 1

		<p>здравеопазването, за да могат да приемат повече от 25 деца. Убедени сме, че са единични случаи!</p> <p>Повишаването на обхвата на децата в градина, не трябва да е за сметка на психическото и физическо здраве на децата и техните учители.</p> <p>Моля да се запознаете детайлно с петицията, качена и в други становища. От нея ще разберете защо УЧИТЕЛИ и РОДИТЕЛИ са против постановлението.</p> <p>“Максималният брой на децата и учениците в групите и паралелките е съобразен с изискванията към средата, в която те се обучават и с възможностите за провеждане на ефективен учебно-възпитателен процес. Недостигът на свободни места не може да бъде налаган като самостоятелен или допълнителен критерий за детските градини.” - точен цитат от мотивите на МОН от миналогодишните промени на наредбата. Как година по-късно мнението Ви е коренно различно ?!</p> <p>След увеличаването на броя на децата в яслени групи на 23, в рамките на Столична община е обявен прием от 26! Отново срещу наредбата на МОН. Така ще стане и с градинските групи. Със любезното съдействие на РУО, разбира се!</p> <p>Настояваме ясно и категорично да бъде заявено, че така зададените граници за максимален брой деца в клас или група задължително трябва да бъдат съобразени с изискванията на Министерство на здравеопазването.</p>		
	<p>НИККИОС Антонина Кенова по електронна поща (получено след крайния срок)</p>	<p>Уважаеми г-н Министър,</p> <p>Със следващите редове бих искала да Ви запозная с ДЕЙСТВИТЕЛНОСТТА в детската градина, ясла, както и в подготвителните групи в училищата в България. За мен е очевидно, че общинските администрации не са виждали детска градина отвътре. Цитират средна месечна посещаемост далеч от реалната. Чудя се техните деца в какви градини ходят или по-вероятно е да не ходят?</p> <p>В градове като София, Пловдив, Бургас, Варна, Велико Търново, масовата практика е децата да са 30+ по списъчен състав. В абсолютно противоречие с наредбата на Министерство на образованието и науката. Регионалните управления на образованието одобряват образците на групите и някак удобно пропускат, че броят на децата е извън допустимите по наредба.</p> <p>Знаете ли, че:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Учители са с намален слух в следствие на нечовешките условия, в които са поставени да работят. 35 деца с един учител и един помощник възпитател. Вторият е по-скоро хигиенист 2. Родители са склонни сами да заплащат за допълнителен персонал, но няма законова възможност за това 3. Сборните групи са честа практика по различни причини. Например, 	<p>Не приема предложението</p>	<p>Мотивите са същите като по т. 1</p>

когато някой възрастен боледува и вместо да се търси и плаща на заместник - сборна група с 40+ деца.

4. "В група с над 24 присъстващи деца е изключително трудно да се провежда какъвто ѝ да е възпитателно- образователен процес, което е нездравословно и за двете страни."- учител

5. "Децата ни имат нужда от внимание, грижи и качествено обучение! При положение, че броят на децата в държавните детски градини е около 31-34 в група това е мираж. Точно тук е мястото, да засегнем и въпросът за неистовия шум в занималните, който оказва неблагоприятно въздействие върху здравето и психическото развитие на децата. Нека реално да се погледне на проблема и да се търсят решения не за увеличаването, а за намаляването броя на децата в групите. Естествено, по-лесният начин е този, който е свързан с минимални усилия и разходи. Това ли заслужават нашите деца, г-н Министър?- родител

6. В детските градини има и деца със специални потребности. Колко от тези деца ходят целодневно и колко тях получават нужната подкрепа? Не съм чула за нито едно! Родителите са принудени да ги водят в частни центрове. Често пъти проблемът е именно в съотношението учител- деца. Има невероятни учители, но дори и те няма как да се справят физически с 30 типични и още 3 деца със специални потребности. Учителят не е магьосник!!!

7. Подготвителните групи са задължителни. Директорите не признават извинителни бележки от частни центрове. РУО казват, че имало наредба и точка. АААА, значи наредбата за брой деца не я спазват, защото така им изнася, ама детето ми да ходи всеки ден на градина и да го разхождат по коридорите, защото в стаята му е шумно, ЗАДЪЛЖИТЕЛНО се спазва? Двоен стандарт! А, че не получава нужната подкрепа е съвсем отделна тема и често вината е "отгоре"! Крайно време е да включите и компонент за финансиране за личностно развитие на деца с изявени дарби, както и на такива в риск!

8. В една градина си позволяват повече персонал и учители, а в друга не успяват? При еднакви условия. В едната си назначили администрация и заместник директор.

9. Средствата отпускани за децата със СОП, често не се харчат по предназначение. Биват пренасочвани по други пера и дори спестявани в края на годината. А, колко добре ще е да се назначават помощници на учителя! Имам огромно желание да се направи проверка в градините и да ме опровергате.

10. За да има полза за децата, в групите трябва да са с максимум 18 деца в група по списък

11. Родители и учители НЕ вярват, че някоя институция ще ги подкрепи. Сигналите идват при нас в Национален инициативен комитет за качествена и иновативна образователна система.

12. В столицата са разкрити десетки подготвителни групи в училищата. БЕЗ мисъл, без нужните условия! По наредба, полудневната група е 6 часа, а действителността е, че децата са по 3-4 часа там. Къде отива разликата във финансирането, което държавата предоставя за 6-часовата група? И как се справят родителите на деца, които не са приети в целодневна група?

13. В наредбата на МЗ за брой деца в яслена група е записано “16 деца”. Защо наредбата на МОН И МЗ се различават?

14. Сградният фонд не е разтегливо понятие и има капацитет от определен брой деца

15. Недостиг на детски учители няма. Има недостиг на помощен персонал, който е назначен на минимална заплата, а работи в същите тези нечовешки условия

16. Е доста трудно през зимните месеци да бъдат извеждани децата на двора- основно заради съотношението възрастен- дете

17. Няма как да очаквате наплив към професията детски учител, предвид условията на работа. Недостиг няма в момента, защото работят и много пенсионери, но скоро ще има.

Единственото, което искам като родител е да помислите за децата и техните учители и да не приемате изменението в наредбата! Общините да строят детски градини, а МОН да развива алтернативни форми на детската градина.